

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 25.1.2006
COM(2006) 26 galīgā redakcija

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS
EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI**

**Tematiskā programma sadarbībai ar trešām valstīm
migrācijas un patvēruma jomā**

SATURS

1.	Ievads	3
2.	Konteksts.....	3
2.1.	Temata analīze	3
2.2.	Pašreizējais politiskais ietvars.....	4
2.3.	Agrāk finansētās darbības un gūtās atziņas.....	5
2.4.	Iemesli, kādēļ izmantot tematisku pieeju	7
3.	Nākamā tematiskā programma.....	7
3.1.	Vispārējais mērķis un darbības joma	7
3.2.	Stratēģiskās vadlīnijas.....	9
3.2.1.	Saistības sekmēšana starp migrāciju un attīstību	10
3.2.2.	Darba migrācijas labas pārvaldības veicināšana	10
3.2.3.	Nelegālās imigrācijas apkarošana un nelegālo imigrantu atpakaļuzņemšanas sekmēšana	11
3.2.4.	Migrantu aizsardzība pret izmantošanu un atstumtību.....	12
3.2.5.	Ar patvērumu un bēgļu starptautisko aizsardzību saistīto jautājumu risināšanas veicināšana	12
3.3.	Programmas sagatavošanas un īstenošanas principi	13

1. IEVADS

Eiropas Komisija, saskaņā ar finanšu perspektīvām 2007.–2013. gadam, ierosināja sešu instrumentu kopumu ar mērķi racionalizēt un vienkāršot pašreizējo tiesisko regulējumu, kas attiecas uz Kopienas ārējiem pasākumiem. Trīs instrumenti (humānā palīdzība, stabilitāte un makrofinansiālā palīdzība) ir horizontālie instrumenti, ar ko reaģēt uz konkrētām vajadzībām un apstākļiem. Trīs instrumenti (pirmspievienošānās palīdzība, atbalsts Eiropas kaimiņattiecībām un attīstības jomā īstenotā sadarbība un ekonomiskā sadarbība) ir izveidoti, lai īstenotu konkrētas politikas, un tie aptver noteiktu ģeogrāfisku teritoriju. Nākotnē šie instrumenti veidos tiesisku pamatu Kopienas izdevumiem, kas paredzēti, lai atbalstītu ārējās sadarbības programmas, tostarp tematiskās programmas, un tie aizstās pašreizējās tematiskās regulas.

Saskaņā ar šiem priekšlikumiem tematiskās programmas nodrošina atšķirīgu pievienoto vērtību un ietver pasākumus, kas papildina ģeogrāfiskās programmas, kuras arī turpmāk būs galvenais pamats Kopienas sadarbībai ar trešām valstīm¹.

Komisija ir apņēmusies iesaistīties diskusijās ar Eiropas Parlamentu un Padomi par katras tematiskās programmas piemērošanas jomu, mērķiem un prioritātēm, pamatojoties uz oficiālu paziņojumu abām iestādēm. Šā procesa rezultāts būs politikas pamatnostādņu izstrāde turpmākajiem programmu sagatavošanas posmiem, jo īpaši tematiskie stratēģijas dokumenti, kuri jāizstrādā saskaņā ar iepriekš minēto instrumentu noteikumiem.

Šā paziņojuma mērķis ir ierosināt pamatiezīmes tematiskajai programmai, kas paredzēta sadarbībai ar trešām valstīm migrācijas un patvēruma jomā.

2. KONTEKSTS

2.1. Temata analīze

Migrācijas jautājums ir Eiropas politikas debašu degpunktā, un tā ir viena no Eiropas Savienības ārējo attiecību stratēģiskajām prioritātēm. Eiropa, kas vairāk nekā divus gadsimtus ir bijusi emigrācijas vieta, ir kļuvusi par vienu no galvenajiem starptautiskās migrācijas galamērķiem. Šādu pavērsienu izskaidro atšķirības starp tām Eiropas valstīm, kurās valda pārticība, demokrātija un stabilitāte, bet kuru iedzīvotāji noveco, un nabadzīgākām, ne tik stabilām valstīm, kuru iedzīvotāji ir jauni un to skaits pieaug, un ir paredzams, ka tas turpināsies nākamajos gados.

Pašreizējai migrācijas situācijai raksturīgs kopējā migrantu skaita pieaugums, tostarp sieviešu īpatsvara palielināšanās, arvien vairāk migrācijas veidu, arvien vairāk cilvēktirdzniecības gadījumu, diasporu paplašināšanās, migrantu un viņu uzņēmējvalstu grūtības, kas saistītas ar integrāciju, sakaru stiprināšana ar izcelsmes zemē palikušajiem cilvēkiem, galamērķa un izcelsmes valstu dažādošanās, kā arī migrācijas maršrutu skaita palielināšanās. Migrācijas spiediens Eiropā un citās rūpnieciski attīstītajās valstīs arvien vairāk palielinās, un migrācija

¹ Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam „Ārēji darījumi tematiskās programmās, uz kurām attiecas nākamās finanšu perspektīvas 2007.—2013. gadam” [KOM(2005) 324 galīgais], 2005. gada 3. augusts.

no dienvidiem uz dienvidiem ir būtiska problēma (kas uzsver to, cik svarīgi ir ņemt vērā arī migrāciju no dienvidiem uz dienvidiem un ar to saistītos faktoros). Dažos gadījumos valstis, kuras vēl nesen bijušas tikai izcelsmes valstis un/vai tranzītvalstis, ir kļuvušas arī par tranzītvalstīm vai uzņēmējvalstīm, piem., dažas Viduseiropas un Austrumeiropas valstis un Ziemeļāfrikas valstis. Tomēr ne vienmēr šīs valstis ir atbilstoši nodrošinātas, un to infrastruktūra un personāls, kas atbild par migrācijas pārvaldību, dažkārt nespēj nodrošināt šādu situāciju pienācīgu risinājumu. Vienlaikus cilvēkiem, kuri plāno emigrēt, ir nepieciešams padoms un praktiska palīdzība, turpretī tiem, kuri atgriežas izcelsmes zemē, bieži var būt nepieciešams atbalsts, lai reintegrētos.

Šajā ziņā, lai arī nav iespējams sniegt uzticamus aprēķinus, nelegālās imigrācijas izplatība arvien pieaug. Lai gan ievērojama nelegālo migrantu daļa strādā Eiropas valstīs un piedalās darba tirgū, nelegālā imigrācija, kas daļēji ir kontrabandas un cilvēktirdzniecības rezultāts, rada arī dažādas problēmas. Galamērķa valstis, tostarp visas Eiropas Savienības valstis, izstrādā īpašu politiku nelegālās imigrācijas apkarošanai, vienlaikus savstarpēji saskaņojot šo politiku, lai pārvaldītu migrāciju un veicinātu tās sociālo un attīstības dimensiju. Tomēr, lai šī politika būtu efektīva, ir jāsadarbojas ar trešām izcelsmes valstīm un tranzītvalstīm.

Migrācija ir arī jaunattīstības valstu modernizācijas procesa daļa, un šobrīd notiek intensīvas debates par to, kā migrācija varētu sekmēt attīstību. Pirmais ar šiem apsvērumiem saistītais jautājums ir, kāds potenciāls ir migrantu naudas pārvedumiem un jo īpaši kā samazināt migrantu strādnieku naudas pārvedumu izmaksas un izpētīt veidus uz attīstību vērstu ieguldījumu sekmēšanai. Lai gan jaunattīstības valstis varētu saskatīt mazkvalificētu pilsoņu emigrācijas priekšrocības, vidēji un augsti kvalificētu strādnieku emigrācija var būt cilvēkresursu zaudējums. Kādi pasākumi jāveic, lai risinātu kvalificētu darbinieku emigrācijas jautājumu, tā vietā sekmējot kvalificētu darbinieku mobilitāti, ir otrs jautājums diskusijā par migrāciju un attīstību. Visbeidzot uzmanība tiek pievērsta tam, lai sekmētu arī diasporu ieguldījumu izcelsmes valsts attīstībā.

Pretstatā ekonomiskajai migrācijai un migrācijai ģimenes apstākļu dēļ, migrācija, ko izraisa konflikti un nedrošība, parasti ir cikliskāka. Masu aizbraukšanai parasti seko masu atgriešanās, tiklīdz ir uzlabojusies drošības situācija. Šāda veida piespiedu migrācijas dēļ rodas bēgļu grupa, kas pārceļas uz tuvējiem reģioniem, kur var rast aizstāvību vai tūlītēju patvērumu. Bēgļi var palielināt spriedzi to uzņēmējvalstu politiskajās, ekonomiskajās un sociālajās struktūrās, kam ne vienmēr ir attiecīgā infrastruktūra un tiesiskie un administratīvie līdzekļi, lai ar to tiktu galā. Ilgstošas bēgļu situācijas var palielināt spiedienu uz ekonomiskajiem un vides resursiem un dažkārt radīt spriedzi, ka arī izraisīt tālāku pārvietošanos.

Visas šīs attīstības tendences ietekmē Eiropas Savienības divpusējās un reģionālās attiecības ar trešām valstīm.

2.2. Pašreizējais politiskais ietvars

Ar Amsterdamas Līgumu izveidots juridiskais pamatu Kopienas imigrācijas un patvēruma politikai. Šīs politikas mērķi, kā noteikts Līgumā, tika konkretizēti Eiropadomes sanāksmē Tampērē (1999. gada oktobrī), un pēc to tālākas izstrādes vairākās nākamajās Eiropadomes sanāksmēs tie tika vēlreiz izskatīti Eiropadomes sanāksmē Hāgā (2004. gada novembrī). Tie skar migrācijas plūsmu vadību, kopēja patvēruma režīma izveidošanu, vienlīdzīgu attieksmi pret trešo valstu piederīgajiem un partnerattiecībām ar trešām valstīm saskaņā ar vispārēju, saskaņotu un līdzsvarotu pieeju. Attiecībā uz sadarbību ar trešām valstīm Hāgas programmā ir

jo īpaši noteikts, ka „ES politikai būtu jātiecas palīdzēt trešām valstīm ar pilnvērtīgās partnerības starpniecību, nepieciešamības gadījumā izmantojot esošos Kopienas finanšu līdzekļus, kā arī palīdzēt tām uzlabot migrācijas pārvaldības un bēgļu aizsardzības iespējas, novērst un apkarot nelikumīgu imigrāciju, informēt par likumīgiem migrācijas kanāliem, atrisināt bēgļu situācijas, sniegt labāku pieeju ilgstošiem risinājumiem, veidot robežkontroles iespējas, veicināt dokumentu drošību un atrisināt imigrantu atpakaļ atgriešanās problēmu”².

Komisija reaģēja uz šiem aicinājumiem, iekļaujot ar migrāciju un patvērumu saistītus jautājumus politiskajā dialogā ar trešām valstīm un integrējot šos jautājumus sadarbības stratēģijās. Saistībā ar to Komisija arī ierosināja plašas pieejas, piemēram, publicējot 2005. gada 30. novembra paziņojumu „Darbības prioritātes, reaģējot uz migrācijas problēmām: pirmie pasākumi pēc Hemptonkortas sanāksmes”³.

Turklāt 2003. gadā Komisija ierosināja jaunu īpašu instrumentu, programmu „Aeneas”⁴ (19 02 03. budžeta pants), kas paredzēta, lai turpinātu sagatavošanas pasākumus, ko 2001.–2003. gadā finansēja no budžeta pozīcijas B7-667 ar mērķi palīdzēt trešām valstīm sekmīgāk vadīt migrācijas plūsmas. Šis instruments, ko pieņēma 2004. gadā koplēmuma procedūrā, tika izveidots laikposmam no 2004. līdz 2008. gadam, un tam piešķīra budžetu 250 miljonu euro apmērā⁵. Ņemot vērā, ka pašreizējais ES finanšu ietvars⁶ noslēgsies 2006. gada beigās, programmas „Aeneas” darbības laiks tagad tiek saīsināts līdz trīs gadiem un tiks izveidota jauna tematiskā programma, uz ko attiecas šis dokuments, kura, cita starpā, turpinās „Aeneas” pasākumus saskaņā ar finanšu perspektīvām 2007.–2013. gadam.

2.3. Agrāk finansētās darbības un gūtās atziņas

a) Ar ģeogrāfiskajiem instrumentiem saistītās darbības

Lai gan jaunā tematiskā programma par migrāciju neattieksies uz pirmsiestāšanās valstīm, ir būtiski norādīt, ka jautājumiem par migrāciju, patvērumu, robežkontroli un vīzām tika veltīta un arī turpmāk tiks veltīta liela uzmanība saistībā ar paplašināšanos. 1997.–2003. gadā saskaņā ar PHARE valsts programmām 10 pieteikuma iesniedzējās valstīs dažādiem projektiem šajās jomās iztērēja kopumā 413,3 miljonus euro. Daudzi no šiem projektiem paredzēja mērksadarbību („*twinning*”), saskaņā ar kuru pieteikuma iesniedzēju valstu administrācijai nosūtīja dalībvalstu ekspertus.

Runājot par ģeogrāfiskajiem instrumentiem, piemēram, *TACIS* un *MEDA*, 2002.–2006. gadam plānoja aptuveni 450 miljonus euro ar mērķi finansēt pasākumus, kas tieši saistīti ar migrāciju, galvenokārt Balkānu, Vidusjūras un Austrumeiropas valstīs. Galvenās darbības

² 14292/1/04 REV 1, 2004. gada 8. decembra Briseles Eiropadomes prezidentūras secinājumi, 1.6.1. nodaļa.

³ KOM (2005) 621

⁴ Nosaukums „Aeneas” ņemts no Vergīlija eposa „Eneīda” varoņa vārda.

⁵ 2004. gadā 30 miljonus euro, 2005. gadā 45 miljonus euro, 2006. gadā 45 miljonus euro, 2007. gadā 60 miljonus euro un 2008. gadā 70 miljonus euro (provizoriska sadale pa gadiem).

⁶ Ar to arī izskaidrojams, kāpēc vairs netiks īstenota programmas „Aeneas” 2004.–2006. gadam pamatdokumenta pārskatītā versija 2006. gadam, kuras uzdevums bija plānot šīs programmas pasākumus 2007.–2008. budžeta gadam un kura ir iekļauta 2.7.(b) punktā rīcības plānā, ar ko īsteno Hāgas programmu, ko 2005. gada 10. jūnijā apstiprinājusi Padome.

jomas saistījās ar institucionālo spēju palielināšanu, robežkontroles uzlabošanu, nelegālās imigrācijas un cilvēktirdzniecības apkarošanu, bēgļu un pārvietoto personu atgriešanos un reintegrāciju, bēgļu un patvēruma meklētāju uzņemšanas politikas un apstākļu uzlabošanu.

Attiecībā uz Āziju, Latīņameriku un Āfrikas valstīm, kas atrodas uz dienvidiem no Sahāras, līdz šim finansētās darbības vairāk ir bijušas saistītas ar bēgļiem un pārvietotām personām nekā ar migrācijas politiku.

b) Ar sagatavošanas pasākumiem saistītās darbības 2001.–2003. gadā

Budžeta pozīciju B7-667 izveidoja 2001. gadā, lai varētu pieņemt sagatavošanas pasākumus migrācijas un patvēruma jomā. Pirmajā gadā tajā piešķīra pavisam 10 miljonus euro. 2002. gadā šo summu palielināja līdz 12,5 miljoniem euro, un 2003. gadā — līdz 20 miljoniem euro, t.i., kopā piešķirot 42,5 miljonus euro. Šajos trīs gados tika finansēti 49 pasākumi (bieži vien par summu, kas mazāka par 1 miljonu euro).

Galvenās jomas, kurās ieguldīja līdzekļus, bija migrācijas plūsmu vadība, nelegālās imigrācijas novēršana, migrantu reintegrācija izcelsmes valstīs, saikne starp migrāciju un attīstību un starptautiskā aizsardzība. Ģeogrāfiski pasākumi tika īstenoti galvenokārt Balkānu valstīs (sākotnēji Albānijā), Austrumeiropā (jo īpaši Ukrainā un Krievijā), Vidusjūras valstīs (Marokā, Tunisijā un Turcijā) un Āzijā (galvenokārt Afganistānā un Šrilankā).

Pasākumi, ko finansēja budžeta no pozīcijas B7-667, veicināja Kopienas ārējās darbības migrācijas jomā pamanāmību dalībvalstīs, dažu trešo valstu pārvaldē, kā arī dažās specializētās starptautiskās organizācijās un arvien vairāk nevalstiskajās organizācijās. Tomēr no budžeta pozīcijas B7-667 finansētajās darbībās izmantotās jaunās pieejas un, salīdzinot ar pārējo Kopienas ārējo palīdzību, to relatīvi neatkarīgās attīstības dēļ dažkārt tika finansēti pasākumi, kuri nav saistīti ar pašreizējo programmu sagatavošanu.

Tomēr ir pieaudzis iesniegumu skaits uz uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus, tādēļ nav šaubu, ka par šo instrumentu ir arvien lielāka interese. Arī partneru loks ir kļuvis daudzveidīgāks, lai gan šis aspekts vēl joprojām jāuzlabo.

c) Ar programmu „Aeneas” saistītās darbības

Programma „Aeneas” ir atbilde sagatavošanas pasākumu laikā atklātajiem trūkumiem. Šajā ziņā visnovatoriskākie aspekti saistījās ar programmdokumenta izstrādi, provizoriski nosakot darbības prioritātes programmas pirmajos trīs gados (2004–2006). Šis dokuments izstrādāts, ņemot vērā valstu un reģionu stratēģijas dokumentus un indikatīvās programmas, un tādējādi veicina saskanīgākas pieejas, ko izstrādā saistībā ar ģeogrāfiskajiem un tematiskajiem instrumentiem.

Ir pārāgri izdarīt programmas „Aeneas” galīgo novērtējumu, ņemot vērā to, ka tikko ir pabeigta lēmumu pieņemšana par finansējumu tiem priekšlikumiem, kuri tika atlasīti pēc pirmā, 2004. gada, uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus⁷, un izsludināts jauns uzaicinājums

⁷ Kopiena nodrošinās līdzfinansējumu 26 projektos Ziemeļāfrikas, Balkānu, Austrumeiropas, Dienvidāzijas un Austrumāzijas valstīs kopsummā līdz 30 miljoniem euro, skatīt I pielikumu.

iesniegt priekšlikumus ikgadējās darba programmas īstenošanai 2005. gadā⁸ un tiek izstrādāta jauna ikgadējā darba programma 2006. gadam.

Vienīgais atzinums, ko šajā posmā var izdarīt, ir tas, ka programma „Aeneas” ir piesaistījusi visai lielu (lai gan vēl joprojām ierobežotu) valsts iestāžu un nevalstisko organizāciju dalību trešās valstīs un ES dalībvalstīs. Šāda tendence, ko, cita starpā, sekmē arvien lielāka publicitāte saistībā ar uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus, ir vērtējama tikai pozitīvi.

2.4. Iemesli, kādēļ izmantot tematisku pieeju

Tematiskas pieejas izmantošanu pamato nepieciešamība nodrošināt horizontālu Kopienas shēmu, lai stiprinātu sadarbību starp attiecīgajiem dalībniekiem no ES, trešām valstīm un attiecīgajām starptautiskajām struktūrām, kas risina ar migrāciju saistītus jautājumus, ar nolūku veicināt labāku izpratni par grūtībām un iespējām rast līdzsvarotus risinājumus, kas apmierinātu visus.

Tā arī saskan ar nepieciešamību integrēt migrācijas un patvēruma jautājumus Kopienas sadarbības un attīstības politikā, jo vienlaikus tā var sekmēt labāku atbilstību Kopienas interesēm attiecīgajās jomās, atbildot aicinājumam panākt lielāku politikas saskaņotību.

Tematiskā pieeja atbilst Komisijas vēlmei padarīt redzamāku Kopienas ārpolitikas devumu migrācijas jautājumu risināšanā, un tā var sekmēt sinerģijas panākšanu starp Kopienas un dalībvalstu pieeju šajā jomā.

Tai arī jāveicina lielāks elastīgums, lai efektīvi un laikus reaģētu uz straujo vides maiņu un jaunām migrācijas tendencēm.

Visbeidzot tematiskā pieeja atbilst vajadzībai izmantot diferencētas pieejas, kas iesaista visas valstis, caur kurām ved viens migrācijas maršruts, vai valstis, kuras risina līdzīgas problēmas migrācijas un patvēruma jomā.

3. NĀKAMĀ TEMATISKĀ PROGRAMMA

3.1. Vispārējais mērķis un darbības joma

Turpinot programmu „Aeneas”, migrācijas un patvēruma jomas tematiskās programmas vispārējais mērķis ir sniegt īpašu papildu palīdzību trešām valstīm, lai atbalstītu to centienus uzlabot visu veidu migrācijas plūsmu vadību.

Nav paredzēts, ka tematiskās programmas ieguldījums aizstās darbības, kuras plānots veikt tajās pašās jomās un kuras finansē ar ģeogrāfiskajiem instrumentiem: finansējums pasākumiem, kas saistīti ar migrāciju, valstu vai reģionu līmenī arī turpmāk galvenokārt jāparedz saistībā ar ģeogrāfiskajiem instrumentiem. Ņemot vērā, ka to projektu apjoms, kurus

⁸ Ar šo darba programmu Kopiena varēs nodrošināt līdzfinansējumu līdz 45 miljonu apmērā projektiem gan Ziemeļāfrikā un Aizsahāras Āfrikā, gan Vidējos Austrumos, Austrumeiropā, Centrālāzijā, Balkānu valstīs, Turcijā, Ķīnā, Latīņamerikā un Karību jūras valstīs; skatīt II pielikumu.

finansēs ar tematisko programmu, būs ierobežots⁹, ir lietderīgi, ka tematiskā programma papildina darbības, kas saistītas ar ģeogrāfisko instrumentu, vai ierosina jaunas iniciatīvas, iespējams, izmēģinājuma veidā, ievērojot Kopienas noteikto stratēģisko pieeju attiecībā uz trešām valstīm un attiecīgajiem reģioniem.

Tai arī tiks dota priekšroka gadījumos, kad tā palīdzēs Kopienai efektīvāk sasniegt plānotos rezultātus, un jo īpaši šādos gadījumos:

- lai īstenotu globālas vai vairākus reģionus aptverošas iniciatīvas;
- lai sekmētu tādas sadarbības iniciatīvas, saskaņā ar kurām partneri izcelsmes valstīs, tranzītvalstīs un galamērķa valstīs gūs pieredzi, apmainīsies ar pieredzi un apgūs darba metodes dažādiem migrācijas aspektiem;
- lai saistībā ar Kopienas ārējām attiecībām īstenotu īpašas Kopienas politikas prioritātes un starptautiskās saistības;
- lai sāktu provizoriskus pasākumus, kad un ja tas ir nepieciešams, valstīs un reģionos, kur migrācijas un/vai patvēruma jautājumi kļūst prioritāri, bet nav stratēģijas dokumenta vai indikatīvās programmas, vai arī pēdējā neparedz iespēju veikt darbības šajā jomā, jo migrācijas un/vai patvēruma jautājumi nebija prioritāri laikā, kad apstiprināja indikatīvo programmu;
- lai finansētu pasākumus ar NVO un citu pilsoniskās sabiedrības dalībnieku starpniecību bez valdības piekrišanas gadījumos, kad ir ierobežota sadarbība vai sarežģītu partnerattiecību situācijās.

Tematiskā līmenī plānotā programma aptvers galvenās darbības jomas, kas atbilst būtiskiem migrācijas problēmas aspektiem, jo īpaši migrāciju un attīstību; ekonomisko migrāciju; nelegālās imigrācijas novēršanu un apkarošanu, tostarp migrantu brīvprātīgu atgriešanos un reintegrāciju; starptautisko aizsardzību. Pati par sevi šī programma nefinansēs darbības, kuras paredzētas, lai tieši vērstos pret migrācijas pamatcēloņiem (konfliktiem, nabadzību, vāju pārvaldi utt.). Tas attiecas uz lielākām sadarbības programmām, ko pašlaik finansē saistībā ar ģeogrāfiskajiem instrumentiem, bet nākotnē — saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumentu (EKPI) un attīstības jomā īstenotās sadarbības un ekonomiskās sadarbības instrumentu (ASESI), kas ir piemērotākas šim nolūkam. Tomēr pasākumi, kurus finansēs no šīs programmas, būs saskaņā ar Kopienas centieniem vērsties pret migrācijas pamatcēloņiem. Ierobežotās darbības jomas un īpašā un tehniskā rakstura dēļ šī tematiskā programma ir sevišķi piemērota spēju palielināšanai, konkrēti arī darbinieku apmācībai. Ja programma paredz, ka var iegādāties aprīkojumu saistībā ar tās pasākumiem, tam tomēr nevajadzētu būt galvenajai attiecīgā pasākuma daļai.

No ģeogrāfiskā viedokļa iepriekš nav jānosaka ierobežojumi, visas trešās valstis, kas ir kaimiņvalstis un jaunattīstības valstis, uz kurām attiecas EKPI un ASESI, ir pilntiesīgas

⁹ Pašlaik visi piešķirumi saskaņā ar uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus saistībā ar programmu „Aeneas” ir 500 000 līdz 2 000 000 euro robežās; un šis piešķirums nevar būt lielāks kā 80% un mazāks kā 50% no kopējām projekta izmaksām.

dalībnieces¹⁰. Ņemot to vērā, šīs tematiskās programmas galvenais, bet ne vienīgais temats ir migrācija uz Eiropas Savienību (no dienvidiem uz ziemeļiem un no austrumiem uz rietumiem). Tāpēc vispirms jāņem vērā reģioni, no kuriem notiek emigrācija un tranzīts uz Eiropas Savienību, vienlaikus pievēršot atbilstošu uzmanību jaunākajām reģionālajām un starpreģionālajām ar migrāciju saistītajām iniciatīvām, kā arī svarīgākajām migrācijas plūsmām no dienvidiem uz dienvidiem.

Visbeidzot tematiskajai programmai arī jāsniedz iespēja finansēt novatoriskus pasākumus, kurus izvēlas pēc to būtiskām īpašībām, neņemot vērā reģiona ģeogrāfisko novietojumu, atbilstoši iepriekš aprakstītajai darbības jomai, kurā tie tiks īstenoti.

Demokrātijas principu un tiesiskuma, cilvēktiesību, mazākumtautību tiesību un pamatbrīvību, kā arī attiecīgo starptautisko līgumu ievērošana ir būtisks aspekts, kas jāņem vērā, īstenojot šo tematisko programmu. Iespēju robežās pasākumi, kurus finansē no šīs tematiskās programmas budžeta, jāsaista ar pasākumiem, kuru mērķis ir demokrātijas, cilvēktiesību, galveno darba standartu un pieņemama darba, un tiesiskuma stiprināšana. Šo pamatvērtību veicināšanā gūto panākumu novērtējums ir būtiska daļa no vajadzību un snieguma novērtējuma pirms turpmākas norādīto darbību finansēšanas. Šī pieeja veicinātu trešo valstu līdzatbildību ar migrāciju un patvērumu saistītos jautājumos.

3.2. Stratēģiskās vadlīnijas

Pamatojoties uz iepriekš aprakstīto mērķi un darbības jomu, šī tematiskā programma varētu aptvert tās pašas vadlīnijas, kuras programma „Aeneas”, bet veicot korekcijas, kas nepieciešamas saistībā ar politikas pārmaiņām pēc 2004. gada. No šādām politikas attīstības tendencēm novatoriska ietekme laikam vairāk ir tām, kas saistītas ar migrāciju un attīstību, un ar legālu ekonomisko migrāciju. Vienlaikus jāpiemin tas, ka vēl nesen migrācijas politikas ārējā dimensija galvenokārt pamatojās uz mērķi uzlabot migrācijas plūsmu vadību, lai mazinātu migrācijas spiedienu uz Eiropas Savienību. Lai gan šis mērķis vēl joprojām ir spēkā, šodien nāk klāt papildu uzdevums, kas saistīts ar tādas politikas izstrādi, kas atzīst, ka darbaspēka migrācija ir nepieciešama, lai mūsu valstu ekonomika būtu dzīvotspējīga tajās nozarēs, kurās ES trūkst kvalificēta darbaspēka, un vienlaikus palielina migrācijas radītās priekšrocības gan migrantiem, gan to izcelsmes valstij. Šādas politikas priekšnoteikums ir pieeja, kas sniedzas tālāk par robežkontroles un nelegālās imigrācijas apkarošanas jautājumu, lai integrētu citas migrācijas problēmas dimensijas, jo īpaši attīstību un nodarbinātību.

Tas nozīmē, ka nākamajā tematiskajā programmā jāievēro šādas piecas vadlīnijas:

- saistības sekmēšana starp migrāciju un attīstību;
- darba migrācijas labas pārvaldības veicināšana;
- nelegālās imigrācijas apkarošana un nelegālo imigrantu atpakaļuzņemšanas sekmēšana;
- migrantu aizsardzība pret izmantošanu un atstumtību;

¹⁰ Attiecībā uz pirmsiestāšanās valstīm, tostarp Rietumbalkānu valstīm, sadarbību migrācijas un patvēruma jomā arī turpmāk finansēs ar pirmspievienošanās instrumenta (PPI) palīdzību kā būtisku valsts programmu daļu.

- patvēruma un starptautiskās aizsardzības jautājumu veicināšana, cita starpā ar reģionālu aizsardzības programmu palīdzību.

3.2.1. *Saistības sekmēšana starp migrāciju un attīstību*

Migrācija ir attīstības būtiska daļa, un pašlaik ir vispār atzīts, ka ir nepieciešams pāriet no pieejas „efektīvāka attīstība migrācijas mazināšanai” uz pieeju „migrācijas labāka vadība efektīvākai attīstībai”¹¹. 2002. gada decembrī Komisija iesniedza paziņojumu¹² par migrācijas jautājumu integrēšanu ES ārējās attiecībās, kurā bija iekļauts arī „migrācijas un attīstības” komponents. Atzīstot, ka Kopienas ilgtermiņa prioritāte ir vērsties pret migrācijas pamatcēloņiem, Komisija aicināja Eiropas Savienību pievērst vairāk uzmanības dažiem īpašiem aspektiem migrācijas un attīstības savstarpējā saistībā. Padome apstiprināja šo pieeju un aicināja Komisiju to izstrādāt tālāk¹³. Tādēļ Komisija 2005. gada septembrī iesniedza otro paziņojumu¹⁴, kurā noteikti daži konkrēti virzieni, kam varētu būt pozitīva ietekme uz saikni starp migrāciju un attīstību. Tematiskajā programmā jāatbalsta šajā ziņā noteikto pasākumu īstenošana, kas jo īpaši iekļauj šādus aspektus:

- veicināt diasporu ieguldījumu izcelsmes valsts sociāli ekonomiskajā attīstībā un palielināt migrantu atgriešanās vērtību;
- mazināt kvalificētu darbinieku emigrāciju un sekmēt kvalificētu darbinieku mobilitāti, cita starpā ar atbilstošiem pagaidu migrācijas veidiem;
- atvieglot migrantu strādnieku naudas pārvedumus uz izcelsmes valsti, jo īpaši samazinot šo naudas pārvedumu izmaksas un veicinot to izmantošanu attīstībai;
- atbalstīt migrantu brīvprātīgu atgriešanos un profesionālo un sociāli ekonomisko reintegrāciju izcelsmes zemē, tostarp ar saistītas valsts politikas un sociālā nodrošinājuma sistēmas palīdzību;
- palielināt migrācijas pārvaldības spējas.

3.2.2. *Darba migrācijas labas pārvaldības veicināšana*

Komisija 2003. gada paziņojumā par imigrāciju, integrāciju un nodarbinātību¹⁵ un saskaņā ar Lisabonas programmu pierādīja nepieciešamību pieņemt aktīvu pieeju attiecībā uz legālu imigrāciju nodarbinātības vajadzībām. Šāda pieeja ir nepieciešama, lai Eiropas Savienība spētu risināt demogrāfiskās, sociālās un ekonomiskās problēmas, kuras kļūst arvien aktuālākas. Imigrācija nav vienīgā iespēja, kā risināt šos uzdevumus, bet vismaz īsā un vidējā laikā tā var palīdzēt mazināt šo problēmu sekas, piedaloties Eiropas Savienības darba tirgus vajadzību apmierināšanā.

¹¹ Nosaukums semināram, ko 2005. gadā rīkoja Starptautiskais Migrācijas politikas attīstības centrs (ICMPD).

¹² KOM (2002) 703.

¹³ Par šo jautājumu skatīt Padomes 2003. gada maija secinājumus par migrāciju un attīstību.

¹⁴ KOM (2005) 390.

¹⁵ KOM (2003) 336.

Komisija 2005. gada sākumā publicēja Zaļo grāmatu par ES pieeju ekonomiskās migrācijas pārvaldībai¹⁶, kuras mērķis ir noteikt galvenās grūtības un iespējas izveidot Kopienas tiesisko pamatu ekonomiskajai migrācijai. Sabiedriskās diskusijas rezultāti par šo Zaļo grāmatu ir iekļauti politikas plānā par legālo migrāciju, ko Komisija pieņēma 2005. gada 21. decembrī¹⁷. Šajā politikas plānā, kurā ietverts pilna spektra juridisku un nejuridisku pasākumu plāns, Komisija uzsver, ka ekonomiskās migrācijas pārvaldībai ir nepieciešama ne vien skaidra un saskaņota uzņemšanas politika, bet arī dialogs un sadarbība ar trešām valstīm, lai kopīgiem spēkiem uzlabotu starptautiskās darbaspēka migrācijas pārvaldību. Šajā ziņā būtiska loma ir ārējām attiecībām un sadarbības politikai, neskarot Kopienas izvēles principu, jo ir skaidrs, ka ir pilnībā jāizmanto ES valstīs pieejamie darbaspēka resursi. Ņemot vērā iepriekš minēto, tematiskā programma varētu palīdzēt:

- izplatīt informāciju par tiesisko regulējumu migrācijas jomā un ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem Eiropas Savienības teritorijā;
- izplatīt informāciju par darbaspēka migrācijas iespējām un vajadzību dalībvalstīs, un par iespējamo trešo valstu migrantu kvalifikācijas prasībām; atbalstīt pirmsaizbraukšanas apmācību iespējamiem legāliem migrantiem uz Eiropas Savienību, tostarp sniegt informāciju par integrāciju dalībvalstīs un migrantu tiesībām un pienākumiem;
- sekmēt tiesību aktu izstrādāšanu un īstenošanu attiecībā uz migrantu strādniekiem trešās valstīs.

Ņemot vērā nesen pieņemto paziņojumu par migrāciju un attīstību un par ES/EK stratēģiju rīcībai saistībā ar cilvēkresursu krīzi veselības nozarē jaunattīstības valstīs¹⁸, šā punkta otrajā un trešajā ievilkumā ierosinātās vadlīnijas ir īstenojamas, pilnībā ņemot vērā vajadzību nepieļaut kvalificētu darbinieku emigrāciju. Tātad jāpievērš uzmanība nosauktajām strukturālajām un pagaidu vajadzībām dažās nozarēs/profesijās/reģionos trešās valstīs, ko pastiprina kvalificētu darbinieku emigrācija. Tādēļ būs arī vajadzīga plaša un saskaņota pieeja ētiskai strādnieku pieņemšanai darbā.

3.2.3. Nelegālās imigrācijas apkarošana un nelegālo imigrantu atpakaļuzņemšanas sekmēšana

Vēl joprojām ir būtiski novērst migrantu neatļautu iebraukšanu. Tātad migrācijas kontrole arī turpmāk būs stratēģiska prioritāte vidējā termiņā. Šai tematiskajai programmai jāveicina šī prioritāte, atbalstot sadarbības projektus ar trešām valstīm, jo īpaši sadarbības koordināciju starp iestādēm, kuras atbild par migrācijas pārvaldību, šādās jomās:

- cīņa pret cilvēku kontrabandu un tirdzniecību;
- informācija nelegālās imigrācijas novēršanai un izpratnes veicināšanai par risku, kas ar to saistīts;

¹⁶ KOM (2004) 811.

¹⁷ KOM (2005) 669.

¹⁸ KOM (2005) 642.

- nelegālās imigrācijas novēršana un apkarošana (cita starpā uzlabojot spējas pierobežas zonā; administrējot pasu un vīzu lietas, tostarp dokumentu drošības jautājumus, un, iespējams, ieviešot biometriskos datus, kā arī atklājot viltotus dokumentus);
- ar Kopienų noslēgto atpakaļuzņemšanas nolīgumu īstenošana, tostarp atgriezušos personu sociālā un profesionālā reintegrācija ar mērķi veicināt atgriešanās ilgtspēju;
- palīdzība trešām valstīm nelegālās imigrācijas pārvaldībā (palīdzība šo valstu sarunās par atpakaļuzņemšanas nolīgumiem vai pasākumiem ar citām trešām valstīm un to īstenošanā, kas var ietvert atbilstošu humāno apstākļu nodrošināšanu nelegālo imigrantu uzturēšanās centros pirms repatriācijas, atbalstu nelegālo imigrantu brīvprātīgas atgriešanās procesam un ilgtspējīgai reintegrācijai to izcelsmes zemē).

Šajā ziņā jāpievērš uzmanība saistībā ar pamatbrīvībām un cilvēktiesībām un jānosaka īpaši kritēriji, lai nodrošinātu efektīvāku cilvēktiesību ievērošanu un noteiktu etalonuzdevumus projektiem saistībā ar to ietekmi uz cilvēktiesībām.

3.2.4. *Migrantu aizsardzība pret izmantošanu un atstumtību*

Tāpat kā tas bija programmā „Aeneas”, arī šīs programmas prioritātei jābūt uzdevumam veicināt trešās valstīs iespēju migrantiem tikt integrētiem uzņēmējvalsts sabiedrībā un aizsargāt viņus pret sliktu apiešanos, tostarp palielinot nevalstisko dalībnieku spējas un apmācot galvenās ieinteresētās personas. Darbības varētu aptvert šādas jomas:

- trešo valstu tiesību aktu izstrāde legālās imigrācijas jomā, jo īpaši attiecībā uz uzņemšanas noteikumiem, uzņemto personu tiesībām un statusu, vienlīdzīgu attieksmi pret likumīgiem iedzīvotājiem;
- integrācija un nediskriminācija, kā arī pasākumi, kas paredzēti, lai aizsargātu migrantus pret rasismu un ksenofobiju, tostarp migrantu izpratnes veicināšana par viņu pamattiesībām un atbilstošiem tiesību aizsardzības kanāliem tiesību pārkāpumu gadījumā;
- cilvēku tirdzniecības un jebkura veida verdzības novēršana un apkarošana.

Īstenojot šīs vadlīnijas, pienācīgi jāņem vērā to migrantu aizsardzība, kurus īpaši apdraud sliktas apiešanās un atstumtības risks, it sevišķi bērnu un sieviešu aizsardzība. Jāņem vērā arī migrantu tiesības uz pieņemamiem darba apstākļiem un taisnīgu attieksmi sociālajā un profesionālajā jomā.

3.2.5. *Ar patvērumu un bēgļu starptautisko aizsardzību saistīto jautājumu risināšanas veicināšana*

Ar patvērumu saistītie jautājumi ES ārējās attiecībās kļuvuši prioritāri, un sadarbība ar trešām valstīm attīstības jomā ir konfrontēta ar bēgļu pārvietošanos. Vispasaules līmenī 1951. gada Ženēvas bēgļu konvencija un 1967. gada Ņujorkas protokols ir starptautiskā aizsardzības režīma tiesiskais pamats. UNHCR iniciatīvas „*Agenda for Protection*” un „*Convention Plus*” ir pieņemtas, lai sekmētu bēgļu situācijas risinājumus, noslēdzot īpašus nolīgumus starp valstīm, citiem partneriem un UNHCR. Tajos īpaša uzmanība pievērsta pārcelšanās jautājumam, mērķtiecīgai palīdzībai attīstības jomā un bēgļu un patvēruma meklētāju tālākas pārvietošanās pārvaldībai. ES piekrīt UNHCR paustajam viedoklim, ka risinājums bēgļu

problēmām jāmeklē vispirmām kārtām izcelsmes reģionos, kuros nereti ir vislielākais bēgļu skaits. Šīs valstis nereti arī nespēj vienas pašas organizatoriski un finansiāli risināt šos uzdevumus. Spēju palielināšana efektīvas aizsardzības un ilgstošu risinājumu sniegšanai izcelsmes reģionos, palielinot spējas patvēruma jomā, īstenojot integrāciju, repatriāciju un pārceļšanos, ir mērķis, ko Komisija atbalsta, sniedzot ārējo palīdzību. To atspoguļo arī ES pieeja starptautiskajam aizsardzības režīmam, ko paredz reģionālās aizsardzības izmēģinājuma programmas (piemēram, NVS rietumu reģionā un Lielo ezeru reģionā Āfrikā).

Viens no programmas „Aeneas” mērķiem ir atbalstīt šādu attīstību un šo reģionālo aizsardzības izmēģinājuma programmu īstenošanu. Tādēļ tematiskajai programmai jāturpina Kopienas atbalsts ilgstošu bēgļu situāciju ilgtermiņa risinājumiem un jo īpaši:

- jāpalielina trešo valstu iestāžu spējas sniegt patvērumu un starptautisku aizsardzību un izstrādāt valsts tiesību aktus;
- jāatbalsta patvēruma meklētāju un bēgļu reģistrācija;
- jāveicina starptautiskie bēgļu aizsardzības standarti un instrumenti;
- jāatbalsta uzņemšanas apstākļu uzlabošana, vietējā integrācija, ilgstoša atgriezušos personu reintegrācija un pārceļšanās programmas.

Bēgļu situācija ļoti atšķiras no ekonomisko migrantu situācijas, tādēļ saistībā ar daudzām iniciatīvām, kuras jāizstrādā saskaņā ar citām šīs programmas vadlīnijām, piemēram, diasporu ieguldījuma veicināšana, migrantu naudas pārvedumu atvieglošana, aizsardzība pret diskrimināciju utt., jāņem vērā arī bēgļu intereses.

3.3. Programmas sagatavošanas un īstenošanas principi

Komisija sagatavos šo tematisko programmu vairāku gadu laikā, paralēli sagatavojot programmas atbalstam no ģeogrāfiskajām programmām un saskaņā ar šo procesu. Pirmajā daudzgadu programmas sagatavošanas posmā izstrādās tematisko stratēģijas dokumentu un daudzgadu indikatīvo programmu. Pirmais tematiskais stratēģijas dokuments un daudzgadu indikatīvā programma attieksies uz laika posmu no 2007. līdz 2010. gadam; otrs — no 2011. līdz 2013. gadam.

Pamatojoties uz šo tematisko stratēģijas dokumentu un daudzgadu indikatīvo programmu, Komisija katru gadu izstrādās ikgadējo darba programmu, kurā noteiks prioritāros pasākumus, kam jāsniedz atbalsts, norādot ģeogrāfiskās un tematiskās jomas, īpašos mērķus, gaidītos rezultātus un provizoriskās summas. Izstrādājot ikgadējo darba programmu, Komisija var apsvērt iespējamās jaunas prioritātes un attīstības virzienus, kas nav paredzēti daudzgadu indikatīvajā programmā. Šo ikgadējo darba programmu īsteno ar visiem atbilstošajiem līdzekļiem saskaņā ar piemērotajiem finanšu un līguma noteikumiem, pieļaujot noteiktu elastīgumu, lai laikus un efektīvi reaģētu uz straujo vides maiņu un jaunām migrācijas tendencēm un prioritātēm.

Turklāt nopietnu neparedzētu vai neatliekamu vajadzību¹⁹ vai apstākļu gadījumā saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem regulās, ar kurām izveido attiecīgi EKPI un ASESI, Komisija var

¹⁹ Skatīt arī Prezidentūras secinājumus, Briseles Eiropadome, 2005. gada 15. un 16. decembris, I pielikums „Vispārēja pieeja migrācijas jautājumam”.

pieņemt īpašus pasākumus, kuri nav paredzēti tematiskajā stratēģijas dokumentā vai daudzgadu indikatīvajā programmā.

Iespējamā rīcība krīzes situācijās jāapsver galvenokārt saistībā ar stabilitātes instrumentu.

Saskaņā ar procedūru, ko paredzēs atbilstošos tiesību aktos, Komisijai palīdzēs komiteja.

Partneru sarakstam, kuriem pienāksies finansējums saskaņā ar šo tematisko programmu, jābūt cik iespējams plašam un jāiekļauj federālās, valsts, apgabalu un vietējās pārvaldes iestādes, to nodaļas un aģentūras, pašvaldības, reģionālās un starptautiskās organizācijas un aģentūras, kā arī nevalstiskās organizācijas vai citi nevalstiskie dalībnieki, pētniecības institūti, asociācijas, sociālie partneri un valsts un privātie uzņēmumi gan Eiropas Savienībā, gan trešās valstīs, uzsverot partnerattiecības starp tiem.

Komisija plāno iesaistīt trešās valstis pasākumos, kurus finansēs no šīs tematiskās programmas, lai veicinātu šo valstu līdzatbildību. Tālab trešās valstis pa atbilstošiem kanāliem (delegācijas, apvienotās komitejas, sanāksmes, regulāra apmaiņa saistībā ar divpusējiem sadarbības nolīgumiem utt.) informēs par aicinājumiem iesniegt priekšlikumus un plānotajiem un īstenotajiem pasākumiem. Kaut gan jācenšas panākt oficiālu vienošanos un trešo valstu līdzatbildību, šī tematiskā programma sniegs Komisijai zināmu autonomiju un elastīgumu attiecībā pret saņēmējvalstu valdību. Komisija varēs brīvi finansēt pasākumus ar NVO un citu pilsoniskās sabiedrības dalībnieku starpniecību bez valdības piekrišanas gadījumos, kad ir ierobežota sadarbība vai sarežģītu partnerattiecību situācijās.

Pirmajā trīs gadu posmā (2007–2009) veiks pasākumu ārēju novērtējumu, kura secinājumus izmantos, sagatavojot otro tematisko tematisko stratēģijas dokumentu (2011–2013). Cik iespējams, šajā novērtējumā vispusīgi jānovērtē migrācijas pārvaldības pasākumu ietekme un to pasākumu ietekme, kas veikti, lai uzlabotu migrācijas ietekmi uz attīstību, veicinātu darba migrācijas labu pārvaldību un uzlabotu starptautisko aizsardzību. Saistībā ar šo novērtējumu jāņem vērā to partneru viedoklis, kuri īsteno projektus, ko finansē saistībā ar šo tematisko programmu. Novērtējuma ziņojumu iesniegs Padomei un Eiropas Parlamentam apspriešanai.

ANNEX I

Projects selected for co-financing by the European Commission under the 2004 budget for the AENEAS Programme

(financial and technical assistance to third countries in the areas of migration and asylum)

Applicant	Project Title	Location	EC contribution	Actions and objectives
Direccion General d'immigration de la Cooperación pour le Developpement et du Volontariat de la Communauté de Madrid	Accompagnement à l'amélioration des conditions d'accueil et de protection des mineurs de 14 ans regroupés en provenance du territoire de la Communauté de Madrid	Espagne et Maroc	1.999.999,00 €	Le projet a pour but de résoudre les problèmes qu'éprouvent des mineurs de moins de 14 ans d'origine marocaine, qui se trouvent tout seuls, non accompagnés et en situation irrégulière dans la région de Madrid. Il propose de mettre en place un mécanisme qui garantisse leur protection depuis leur identification et facilite de façon efficace et effective leur retour auprès de leur famille dans leur milieu et pays d'origine.
UNHCR	Building an Asylum structure in Serbia and Montenegro	Serbia et Montenegro	698.005,92 €	to assist Serbia and Montenegro in developing the asylum structure.
ERA	Training Action for the Balkans , Three intensive seminars on Asylum and International Protection for 120 civil servants	Balkans	512.617,00 €	Three seminars, one week each, will first and foremost give a general overview of all the issues related to the migration and asylum, in particular: legal migration; dialogue on migratory flows; readmission and reintegration of the returnees; illegal immigration.
Ministry of Interior, Public Administration and Decentralisation of the Hellenic Republic	Building on Mechanism to effectively and sustainably implement readmission agreements between Albania, the EC and third countries	Albanie et Greece	1.454.768,00 €	The main set of activities will be: capacity building of return and readmission entities in Albania; cooperative approaches to information exchange between administrations in the implementation of readmission agreements; building mechanisms of return to and from Albania including improving the identification of illegal immigrants bound for readmission and the re-integration of returnees.
Ministry of Interior Italy Across Sahara		Italy, Libya and Niger	1.567.158,27 €	enhancing cooperation between Libya and Niger in border control and fight against illegal migration, to organise their structures and to consider revision of legislation; training of trainers/officers of staff employed in specific sectors of interest
IOM	Enhanced Capacity building in Migration Management to Support Effective Return and Sustainable reintegration of refugees in Sri Lanka	Sri Lanka	1.873.464,00 €	To enhance the capacity of the Government of Sri Lanka to manage migration with a particular focus on return migration. To enhance measures to assist in the sustainable reintegration of returning migrants
IOM	Programme de renforcement et de soutien au Dialogue et a la gestion des migrations irrégulières et de Transit au Maghreb en provenance de l'Afrique de l'Ouest	EU, Maghreb, Afrique Sub-Saharien	1.561.245,56 €	Renforcement du dialogue et des mécanismes de suivi et de coordination Coopération technique en matière de renforcement des capacités institutionnelles des pays de transit et d'origine Campagnes d'information auprès des migrants potentiels au sein des pays émetteurs
IOM	An integrated approach to promoting legal migration through national capacity building	South Caucasus	777.397,00 €	to prevent illegal immigration, facilitate discussions on conclusion of bilateral readmission agreements based on the EU-standard, enable improved reintegration, and promote legal migration within each South Caucasus country and bilaterally with targeted receiving EU member states through dialogue and capacity building.
UNHCR	Strengthening protection and durable solutions for asylum seekers and refugees in Egypt	Egypt	524.058,00 €	Strengthening Protection and Durable Solutions for Asylum-Seekers and Refugees in Egypt

UNHCR	The cross border cooperation process	Belarus , Moldova, Ukraine	1.307.898,40 €	develop a coordinating mechanism to effectively respond to asylum, migration and border management challenges in Belarus, Moldova and Ukraine, and in the region at large in close cooperation with Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania Poland, Romania, Slovakia.
ILO	ILO/UNIFEM/EC Asian Programme of the Governance of Labour Migration	countries of the Mekong region China Korea Japan and South Asia countries	1.955.335,00 €	contribute to the promotion of rights and gender-based governance of labour migration and the protection of Asian migrant workers from exploitative and abusive treatment
IOM	TRIM	Libya	2.000.000,00 €	the Action will strengthen Libya's capacities to address illegal transit immigration in a humane and orderly manner
IOM	Regional Dialogue and Program on facilitating managed and legal migration between Asia and the EU	Asia	848.583,00 €	develop legal migration and enhance regional dialogue and cooperation in facilitating managed migration from Asia to the EU
CISP - Comitato Internazionale per lo Sviluppo dei popoli	Projet réseau Afrique/Migration	Maghreb et Libye	1.307.131,00 €	Le projet vise à renforcer l'engagement opérationnel et la collaboration régionale des acteurs de la société civile en matière de gestion des flux migratoires, en particulier l'immigration illégale et le trafic des êtres humains, par la mise en place et la livraison d'un ensemble de services en faveur des immigrés illégaux, par la croissance de la perception et des informations de l'opinion publique et des autorités locales maghrébines sur la réalité de la migration et, enfin, par le renforcement et l'élargissement du réseau Afrique Migration.
Comune di Roma	W.A.R.M.	Albania	1.215.196,00 €	Reintegration of Albanian returnees through their insertion on labour market and through micro-enterprises creation.
Euro-Mediterranean Human Rights Network - EMHRN	Enhancing civil society participation in human rights management of migration	Libie et Maghreb	535.598,00 €	Enhancing civil society participation in human rights management of migration and asylum in the Southern Mediterranean and Middle East
Mairie de Cartaya	Programme de gestion integral de l'immigration saisonniere	Maroc Espagne	1.196.000,00 €	Gestion intégrale de l'immigration saisonnière de travailleurs marocains vers un groupe de municipalités agricoles espagnoles.
Guardia Civil Ministry of Interior	Project Seahorse	Maroc Mauritanie	2.000.000,00 €	Establish and develop Maghreb- Sub Saharan African relations and dialogue on migration questions.
MLAL - Progettomondo	Promotion d'une migration responsable	Maroc	868.214,40 €	Promouvoir une migration responsable dans la région de Tadla Azilal en encourageant la conscientisation des jeunes sur les risques de l'émigration clandestine.
World Bank	International migration from Middles East and North Africa	Middle East and North Africa	733.570,00 €	identify and support the implementation of projects, policies, regional arrangements, and institutional reforms that will maximise the benefits of international migration flows and reduce their costs
Croatian Law Centre	Protection of Asylum seekers in the Republic of Croatia and Region	Croatia and region	1.000.000,00 €	Strengthening the protection in CRO and region (BH, SMN) by developing asylum system consistent with international standards.
European Council on Refugees ,and Exiles - ECRE	The protection of refugees asylum seekers and forced migrants	Belarius, Moldova, Russia, Ukraine	529.705,00 €	Improve the implementation in Belarus, Molodva, Ukraine and European Russia of national and international refugee and human rights instruments – leading to increased security and protection for refugees.
Institut Universitaire Europeén	Action collective dee soutien à la réintégration des migrants de retour dans leur pays d'origine	Algerie Maroc Tunisie	1.076.000,00 €	soutenir la réintégration durable des personnes en retour en Algérie, au Maroc et en Tunisie (Construction d'une base de données sur les personnes en retour, production de rapports sur le retour et la réintégration, rencontres sur le thème de la réintégration, présentation de propositions
COOPI - Cooperazione Internazionale	ALBAMAR	Albanie et Maroc	1.334.572,00 €	definition and implementation of an integrated support to Moroccan and Albanian migrants forcedly or voluntarily repatriated from Italy that are highly exposed to the risks of illegal migration and criminal activities

VASA PRAVA - BiH	Strengthening the protection of asylum seekers	BiH	616.562,98 €	ensuring a maximum protection and access to justice for asylum seekers, recognized refugees and other categories of persons under international protection in BiH, and victims of human trafficking, ensuring the full access to their rights via the provision of free legal aid and information campaigns
Cabinet of Secretary for Security of the Macao Special Administrative Region	2005/2006 MIGRAMACAO	Macao , China	500.904,80 €	The aim of the MIGRAMACAO action is to ensure entities of Macao more effective management in all aspects of migration flows, including the prevention and combating of illegal immigration and trafficking in human beings through the cooperation with regional countries and the coordination with the EC
			29.993.983,33 €	

ANNEX II

AENEAS ANNUAL WORKPROGRAMME 2005

Regions	Regions and countries	Areas	Article	Objectives	Types of activities (indicative)	Indicative amounts (million €)	AWP
All regions	Countries concerned by readmission negotiations	Readmission	Art. 2 § 1 e	Support implementation of readmission agreement with the EC, once initialled, signed or concluded.	Develop the exchange of information between the administrations concerned, improve the identification and the documentation of returnees, improve the infrastructure of reception and develop capacity of reception of non-national returnees before transfer to their country of origin.	3.35	2005

North Africa	Countries of the region to be determined	Management of Migration+ Asylum and International Protection+ Fight against illegal migration	Art. 2 § 1 c & d	<p>1. Improve conditions of reception of refugees in the region.</p> <p>2. Improve international protection, complying with international conventions and reinforce legal structures in the regions. Promote regional cooperation in the field of management of migration flows, especially transit migration, illegal migration and trafficking in human beings.</p>	<p>1. Improvement of the conditions of reception and of the capacity of registration and of documentation of asylum seekers and refugees as well as of integration in the host country.</p> <p>2. Development of a regional dialogue on asylum and strengthening of the legislative capacities and of the expertise available in the region.</p> <p>3. Development of exchange of expertise and advice with the EU.</p> <p>4. Development of the training of the administrations concerned. Development of the transnational coordination of the central services for fight against illegal immigration in view of encouraging coordination, dialogue, exchange of experience and information between the specialised services of the national administrations.</p> <p>5. Development and setting up of a protocol defining short and medium term immediate responsibility for the victims of shipwreck and clandestine passage. Setting-up of an entity for legal assistance and support to the investigators allowing to reconcile the humanitarian responsibility and the research of the authors of the most serious offences of</p>	3,0	2005
--------------	--	---	------------------	---	--	-----	------

					trafficking of the human beings'. 6. Development of a network of liaison officers for harbour and airport control of migration in order to improve the fight against illegal migration.		
Eastern Europe, Southern Caucasus and Central Asia	All the countries of the region and Russia in particular	Legal migration	Art. 2 § 1 a & b	1. Improve the protection and the treatment of migrants. 2. Improve the policies related to the management of immigration for labour purposes	1. Development of the training of staff and exchange of information and experience, creation of a network for information concerning migration for economic purposes. 2. Support of actions for fight against racism and xenophobia towards migrants. 3. Capacity building of regional and national authorities in order to evaluate	3,0	2005

					the needs and perspectives for foreign workforce and putting in place of appropriate strategies and pilot projects.		
Eastern Europe, Southern Caucasus and Central Asia	Moldova, Belarus, Armenia, Georgia, Azerbaijan, Tajikistan	Legal Migration	Art. 2 § 1 a & b	Facilitate the use of remittances in favour of the macroeconomic development of the countries concerned.	Support initiatives in view of using remittances for productive goals.	2,0	2005
Eastern Europe, Southern Caucasus and Central Asia	Russia, Ukraine, Moldova and Belarus	Asylum and international protection.	Art. 2. § 1 c	Improve international protection	Improvement of the conditions of reception and of the capacity of registration and of documentation of their asylum seekers and refugees as well as of integration in the host country.	2,0	2005
Eastern Europe, Southern Caucasus and Central Asia	All the countries of the region of Eastern Europe, Southern Caucasus and Central Asia	Fight against illegal migration	Art. 2 § 1 d	Fight against trafficking and smuggling of human beings	1. Promotion of cooperation and of information exchange at the regional level, management of transit migration and fight against false documents. 2. Development of the capacities to persecute traffickers and of protection and reintegration of victims. 3. Development of information and awareness-raising of candidates for	5,0	2005

					migration. 4. Staff training for detection of false documents.		
Balkans	Region as a whole	Management of Migration	Art. 2 § 1	Support the development of national policies according to a unified approach in the fields of migration and asylum and visa	Improve the management capacity of the institutions involved in the fields of asylum, migration and visa.	4,0	2005
Turkey	Turkey	Asylum and international protection.	Art. 2 § 1 c	Reinforce asylum systems	Improve the necessary reception conditions and the capacity in the field of registration and documentation of asylum seekers and refugees as well as their integration in the host country.	1,0	2005
Turkey	Turkey	Fight against illegal migration	Art. 2 § 1 d	Increase the fight against illegal migration	Contribute to the implementation of the action plan for fight against illegal immigration	1,0	2005

Asia	China	Fight against illegal migration	Art. 2 § 1 d	Improve the cooperation EU/RPC in the field of the fight against illegal migration and smuggling of human beings.	Development of exchange of information, of cooperation and recognition of respective knowledge of systems between administrations of the RPC and the EU, especially in the field of return, false documents and biometrics.	4,0	2005
Latin America	Region as a whole (and in particular the countries of the Andean Community Argentina and Uruguay).	Legal Migration	Art. 2 § 1 a & b	Support the development of the interregional dialogue EU/LAC	1. Promote a more efficient use of remittances in the macro-economic development of the country. 2. Establish and/or develop systems for data collection and treatment in the field of migration flows.	3,0	2005
Sub-Saharan Africa	All the countries of the region.	Migration and development + Legal Migration	Art. 2 § 1 a & b & d	Support improvement of laws, policies and management structures in the field of migration especially through actions of regional character.	1. Reinforce the link between migration and development (notably by improving transfer systems for remittances, enhancing the role of diasporas, limiting 'brain drain', favouring "brain circulation" and starting experiences at intra-regional level). 2. Facilitation and circulation of legal migrants. 3. Fight against smuggling of human beings and illegal immigration. 4. Develop the capacity of authorities and responsible organisations to collect and	5,0	2005

					analyse data on migrants and to manage the questions related to migration.		
Sub-Saharan Africa	Countries receiving important quantities of refugees (with a priority for Tanzania)	Asylum and International Protection	Art. 2. § 1 c	Develop sustainable solutions in favour of refugees	Reinforce the capacity of protection in the host regions especially in order to 1) support the management capacity of the national authorities 2) develop registration and documentation systems for refugees et 3) tackle the problems concerning their integration in the host regions	4,0	2005
						40,350,000	